

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 161/05

mun. Chișinău

22 decembrie 2023

Inspectorul de integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ana Croitor, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Legea nr. 132/2016*), în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința **dlui Ion Prunici, ex-primar al sat. Păulești, r-nul Călărași**, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

A C O N S T A T A T :

La data de 25.09.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 04-09/1319 a fost înregistrată sesizarea din oficiu, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Ion Prunici, primar al sat. Păulești, r-nul Călărași.

Potrivit sesizării: „*Se reține o bănuială rezonabilă cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către primarul sat. Păulești, r-nul Călărași, dl Ion Prunici, manifestată prin faptul angajării persoanelor apropiate („soacra” în funcția de director interimar al grădiniței din sat) în cadrul instituției din subordine și nedeclararea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.*”

În aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cu atribuirea codului numeric al dosarului 202302360011.

Ulterior, la data de 10.10.2023, în cadrul Autorității a fost înregistrată sesizarea cu nr. 04-11/1403, care vizează același subiect și același regim juridic, fiind respectiv conexată la sesizarea nr. 04-09/1319 din 25.09.2023, în corespundere cu prevederile pct. 33 din *Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*, aprobată prin Ordinul ANI nr. 9 din 14.02.2022 și art. 80 din Codul Administrativ al RM.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1), art. 37 alin.(3) și (4) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al

conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

La data de 18.10.2023, urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizărilor, a fost emis procesul-verbal nr. 137/05, prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Ion Prunici, primar al sat. Păulești, r-nul Călărași.

Prin scrisoarea nr. 04-05/8166 din 18.10.2023 (care conform avizului de recepție nr. DS8010607575AS a fost recepționată la 01.11.2023), dl Ion Prunici a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul Administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul art. 20 alin.(1) lit. b), c) și art. 33 alin.(6) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat și extras date din registrele de stat și bazele de date disponibile, precum și au fost solicitate și recepționate informațiile și documentele relevante controlului, analiza cărora permite a conchide următoarele:

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la data de 23.10.2023 cu nr. 10688 (la demersul inspectorului de integritate nr. 04-05/8197 din 18.10.2023), se atestă că, dl Ion Prunici (IDNP XXXXX), în urma alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, a fost ales primar al satului Păulești, raionul Călărași, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 15 noiembrie 2019.

La data de 31.10.2023 cu nr. 10972, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrat răspunsul Primăriei sat. Păulești, r-nul Călărași, prin care confirmă și se prezintă mai multe documente relevante controlului:

- Actul juridic și actul administrativ încheiat/emis de către dl Ion Prunici în raport cu dna XXXXX, după cum urmează: *Dispoziția nr. 04-c din 01.02.2023 „Cu privire la exercitarea interimatului funcției de director al IET Păulești” și Contractul individual de muncă nr. 01 din 01.02.2023;*

- Fișa postului pentru funcția de director al Instituției Preșcolare, aprobată la data de 01.02.2023 de către dl Ion Prunici, primarul satului Păulești. Potrivit cap. I din fișa menționată supra *„Directorul Instituției preșcolare este numit și demis din post de către primărie”;*

- Regulamentul de organizare și funcționare a Instituției de Educație Timpurie Păulești, r-nul Călărași, aprobat prin Decizia Consiliului local nr. 03/02 din 17 iulie 2018. Conform pct. 120 și pct. 123 din Regulament *„Directorul exercită conducerea executivă a instituției de educație timpurie în conformitate cu atribuțiile conferite de legislația în vigoare, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, cu prevederile prezentului Regulament și Fișa de post, elaborată și aprobată de fondator. Director instituției de educație timpurie încheie un contract individual de muncă cu angajatorul.”*

Potrivit informației consultate și extrase din Sistemul Informațional Automatizat „ACCES WEB” (Registrul de Stat al Populației) s-a stabilit că dl Ion Prunici (IDNP XXXXX) începînd cu anul XXXXX se află în relație de căsătorie cu dna XXXXX (IDNP XXXXX), care este fiica dnei XXXX (IDNP XXXXX).

Coroborînd toate informațiile și documentele reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă următoarele: dl Ion Prunici, în calitate de primar al sat. Păulești, r-nul Călărași a încheiat actul juridic *Contractul individual de muncă nr. 01 din 01.02.2023* și a emis actul administrativ

Dispoziția nr. 04-c din 01.02.2023 „Cu privire la exercitarea interimatului funcției de director al IET Păulești”, în raport cu soacra acestuia – dna XXXXX.

De menționat că, prin exercitarea mandatului de primar, funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), dl Ion Prunici este subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 11 al Legii nr. 133/2016, subiectul declarării este obligat în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității; cu responsabilitate individuală și exemplul personal.

În sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, **conflictul de interese** reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii, iar **interesul personal** este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Reieșind din același articol, **persoană apropiată** este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

În sensul noțiunilor enunțate, interesul personal al dlui Ion Prunici rezultă din relațiile sale în raport cu persoana apropiată, soacra sa, dna XXXXX.

În conformitate art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În corespundere cu art. 12 alin.(4) din legea prenotată, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese. În consens cu alin.(7) din articolul precitat, primarii sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5), care expres prevede că: Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese

și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului.

Potrivit art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 prenotată, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (dlui Ion Prunici) de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă a unui act juridic, în exercitarea mandatului, cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Revenind la cazul supus examinării, potrivit informației generate de Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de Autoritatea Națională de Integritate, se atestă că dl Ion Prunici nu a declarat conflictul de interese real în care se afla în raport cu persoana apropiată – dna XXXXX, ce constituie obiectul controlului în cauză.

În vederea respectării dreptului la apărare, la data de 31.10.2023, prin scrisoarea nr. 04-05/8664, remisă la adresa electronică (XXXXX) comunicată de subiectul controlului prin intermediul apelului telefonic efectuat de la nr. de serviciu XXXXX la nr. de telefon ce aparține acestuia XXXXX, indicat în declarația de avere și interese personale pentru anul 2022, dlui Ion Prunici i s-a solicitat în termen de 15 zile de la recepționare, să se prezinte la adresa Autorității/să expedieze în adresa instituției, inclusiv la adresa de e-mail: info@ani.md / sau la adresa poștală a inspectorului de integritate, explicații (în scris) asupra eventualei încălcări a regimului juridic al conflictelor de interese, ce formează obiectul controlului. De menționat că, în aceeași zi – 31.10.2023, dl Ion Prunici a confirmat recepționarea scrisorii cu nr. de ieșire 04-05/8664 din 31.10.2023, fapt indicat expres „confirm recepționarea mesajului!”.

Însă, în termenul acordat cât și pînă la momentul emiterii prezentului Act, subiectul controlului nu a dat curs invitației și nu s-a prezentat/nu a expediat explicații/punctul său de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit art. 20 alin. (2) lit. a¹) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate este obligat să respecte metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor (în continuare Metodologie). În context, conform pct. 81 din Metodologie, dacă persoana supusă controlului, în termen de 15 zile calendaristice de la confirmarea recepționării invitației de prezentare a punctului de vedere, nu și-a prezentat punctul de vedere, inspectorul de integritate emite actul de constatare.

Generalizând rezultatele controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese prin prisma cadrului legal pertinent, conducând-se de principiile concludenței, utilității și veridicității și aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv a materialului probator administrat în raport cu supozițiile invocate la etapa inițierii controlului, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Ion Prunici, primar al sat. Păulești, r-nul Călărași, manifestată prin:

1) **Neinformare (nedeclararea)** în conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autorității Naționale de Integritate, despre conflictul de interese real în care se afla, în modul stabilit la alin. (5).

2) **Nesoluționarea** în conformitate cu art. 14 alin. (2)-(3) din Legea nr. 133/2016, a conflictului de interese real și emiterea actului administrativ Dispoziția nr. 04-c din 01.02.2023 „Cu privire la exercitarea interimatului funcției de director al IET Păulești”, precum și încheierea actului juridic Contractul individual de muncă nr. 01 din 01.02.2023, în care are interese personale ce rezultă din relațiile sale în raport cu persoana apropiată, soacra sa, dna XXXXX,

circumstanțe ce au condus la consumarea conflictului de interese, în sensul art. 12 alin.(10) din Legea nr. 133/2016.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorului de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În consens cu prevederile art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciu adus interesului public și de funcție publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunii sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Or, respectiva concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul Administrativ, care statuează că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dl Ion Prunici nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunile cărora au mai constituit anterior obiect al procedurilor de control, or, potrivit informațiilor accesate prin intermediul SIA „e-Integritate”, „Dosare pe același subiect”, nu s-au depistat sesizări sau controale desfășurate anterior pe numele acestuia, astfel se atestă caracterul unitar al abaterii. Iar în ceea ce privește natura abaterii, inspectorul concluzionează că subiectul declarării în exercitarea atribuțiilor funcționale nu a adus careva prejudicii interesului public.

Totodată, reieșind din informațiile publice, mandatul de primar al dlui Ion Prunici a încetat, or, în rezultatul alegerilor generale locale din noiembrie 2023, un alt candidat a fost ales în calitate de primar al satului Păulești, r-nul Călărași.

Generalizând cele enunțate supra, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin.(2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate consideră excesivă aplicarea în privința dlui Ion Prunici a interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, inclusiv mandatul de primar, pe o perioadă de 3 ani, or, în circumstanțele de fapt și de drept expuse, măsurile nominalizate nu sunt necesare, rezonabile și nu sunt proporționale în raport cu scopul urmărit.

Însă, pentru abaterea comisă, dl Ion Prunici urmează a fi sancționat prin aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de art. 313² alin. (1) și (2) din Codul Contravențional.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate superior,

D E C I D E :

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Ion Prunici, în exercitarea mandatului de primar al sat. Păulești, r-nul Călărași, manifestată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese real și admiterea conflictului de interese consumat în cazul emiterii actului administrativ și semnarea actului juridic în raport cu persoana apropiată „soacră”, în circumstanțele expuse în prezentul Act.

2. Se aduce la cunoștința dlui Ion Prunici, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de integritate**

Ana CROITOR